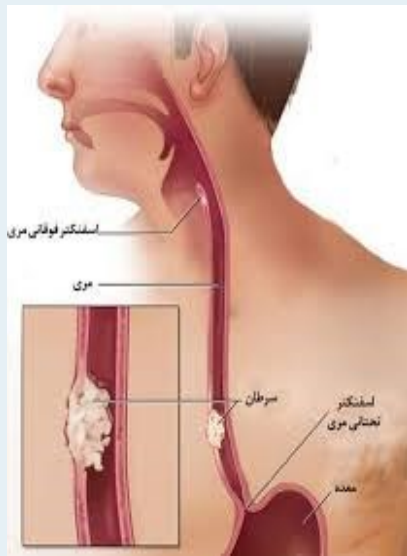

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات
درمانی استان گیلان
بیمارستان نیکوکار املش

سرطان مری

گروه هدف بیماران

تهیه و تنظیم: واحد آموزش
بیمارستان نیکوکار املش
۱۴۰۳

علایم هشدار دهنده که باید

گزارش شوند:

✓ دشواری در بلع غذا . ✓ تغییرات وزن
✓ سوزش سردل ✓ گرفتگی صدا

❖ **دشواری در بلع غذا را**

❖ **جدی بگیرید**

منابع:

* در سنامه پرستاری داخلی - جراحی ، برونر
سودارت ۲۰۱۰ ویرایش دوازدهم
سرطان، مفاهیم پایه، آب و الکترولیت -
ترجمه: فاطمه بهرام نژاد - مرجان سید مظهري
- انتشارات کتابراه * کتاب انجمن
پزشکی بریتانیا راهنمای پزشکی خانواده،
بیماریهای دستگاه گوارش - تألیف دکتر تونی
اسمیت - مترجم: دکتر فرهاد همت خواه -
انتشارات کتابراه ۱۳۹۶

آدرس بیمارستان نیکوکار:

گیلان ، املش ، خیابان امام خمینی ،
بلوار سفیر ، بیمارستان نیکوکار املش ،
شماره تماس: ۰۱۳۴۱۷۳۹۵۲۲

پیشگیری

برای پیشگیری از ابتلا به سرطان مری باید به
تامین میزان ضروری ویتامین ب و به ویژه ب ۱
و آهن توجه داشت . بهترین راه پیشگیری
خودداری از مصرف دخانیات و مشروبات الکلی،
نوشیدنی‌های داغ و خوراکی‌های نمک سود است.
سبزیجاتی مثل کلم، سیب ، بروکلی، خردل سبز
و شلغم دارای ترکیبات ضد سرطان هستند.

مراقبتهای بعد از شیمی درمانی

بعد از خاتمه شیمی درمانی، برای همیشه افراد باید
تحت مراقبت و معاینه های ضروری قرار بگیرند.
معاینات و آزمایشات لازم باید طبق برنامه انجام
بگیرد. چند توصیه تغذیه ای:

☞ غذای کم تری بخورید.

☞ قبل و بعد از غذای سفت، مایعات کم تری بنوشید.

☞ خوردن غذا و نوشیدنی‌های شیرین از قبیل

کلوچه، شکلات، نوشابه، و آبمیوه را محدود کنید

تعریف:

سرطان مری نوعی سرطان است که در مری ایجاد میشود. مری، بین گلو و معده قرار میگیرد. سرطان مری از تغییر در سلولهای مری و رشد سلولهای غیر طبیعی در مری ایجاد میشود. مری لوله‌ای ماهیچه‌ای است. دیواره مری چندین لایه دارد:

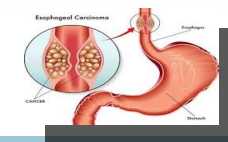
* **لایه داخلی یا پوشاننده:** این بافت مری مرطوب است، به گونه‌ای که غذا بتواند به راحتی به معده برود

* **زیر مخاط:** غدد این لایه مخاط تولید می‌کنند. مخاط مری را مرطوب نگه می‌دارد

* **لایه ماهیچه:** ماهیچه‌ها غذا را به سمت معده هل می‌دهند

* **لایه بیرونی:** لایه بیرونی سطح مری را می‌پوشاند

دو نوع سرطان مری وجود دارد که عبارتند از سرطان سلولی سنگ فرشی (سرطانی که در سلول‌های سنگ فرشی مری ایجاد می‌شود) و آدنوکارسینوم (سرطانی که در سلول‌ها شروع شده و باعث ترشح ماده‌های مخاطی و سایر مایع‌های احتمالی می‌شود) می‌باشد. سرطان نوع آدنوکارسینوم رایج‌ترین سرطان مری در بین افراد مبتلا است.

تظاهرات بالینی:

هنگامی که سرطان مری در مراحل ابتدایی است، معمولاً این مشکل علائم خاصی برای بیمار به همراه ندارد. در واقع سرطان مری زمانی علائم اولیه خود را نشان می‌دهد که بیماری نسبتاً پیشرفت کرده باشد. با پیشرفت علائم بیماری، یک یا چند مورد از علائم زیر را در بیمار می‌توان مشاهده کرد:

۱- **مشکل در بلع غذا:** این مشکل اغلب جزء علائم اولیه ابتلا به سرطان مری است که در نتیجه تشکیل تومور و تنگ شدن مسیر مری ایجاد می‌شود.

۲- **حالت تهوع:** پس از خوردن غذا

۳- **درد:** وجود درد در زمان بلع غذا

۴- **کاهش وزن:** بدون تلاش

۵- **سرفه:** که به طور خاص در زمان بلع غذا مشاهده می‌شود

۶- **رفلکس اسیدی:** این علائم شامل درد در ناحیه سینه و سوزش سر دل است.

عوامل بروز سرطان:

* ۶۵ سال یا بالاتر

* **برنامه غذایی**

* **بازگشت اسید معده**

تشخیص:

بلع باریم: بعد از اینکه شما محلول باریم را می‌نوشید، از مری و معده شما با اشعه ایکس عکسبرداری می‌کنند.

آندوسکوپی: پزشک از لوله‌ای باریک که مجهز به نور است (آندوسکوپ) برای بررسی مری شما استفاده می‌کند.

نمونه برداری: سرطان معمولاً در لایه درونی مری شروع می‌شود. پزشک از یک آندوسکوپ جهت برداشتن بافت از مری استفاده می‌کند. نمونه برداری تنها راه مطمئن جهت دانستن این امر است که آیا سلول سرطانی وجود دارد یا نه.

درمان:

افراد مبتلا به سرطان مری چندین راه درمانی دارند. این راه‌ها عبارت‌اند از: جراحی، پرتودرمانی، شیمی‌درمانی و یا ترکیبی از هر دو روش درمانی. مثلاً، پرتودرمانی و شیمی‌درمانی معمولاً قبل و یا بعد از عمل جراحی انجام می‌شوند